

Pleidooi voor terugbetaalde maagverkleining vanaf 16 jaar is niet per se bespottelijk

Na de beugel, de

FOCUS

‘Betaal maagverkleiningen niet terug vanaf 18, maar vanaf 16 jaar.’ De oproep van chirurg Bruno Dillemans zorgt voor verdeeldheid. Ethici steigeren, medici zien er geen graten in.

FEMKE VAN GARDEREN

En jongen van 16 jaar puft in de wachtruimte van een ziekenhuis. De rit was lastig. Zoals veel zaken lastig zijn als je voortdurend 150 kilo met je moet meeslepen. Stappen is moeilijk, spreken ook. Wanneer hij de arts vraagt of een maagverkleining mogelijk is, hapt hij om de twee zinnen naar adem.

De kans is groot dat het niet mogelijk is, die *gastric bypass*. Er zijn maar weinig ziekenhuizen die zich bij minderjarigen aan de ingreep wagen. En degene die dat doen, moeten de volle pot aanrekenen – zo'n 6.000 euro. Enkel wie ouder is dan 18 jaar krijgt door het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (Riziv) driekwart terugbetaald.

Dat bij voorbaat nee zeggen, daar kan Bruno Dillemans over meepraten. De gerenommeerde chirurg van het Brugse Sint-Jansziekenhuis vindt dat lastig. Zo lastig dat hij gisteren bepleitte dat extreem zwaarlijvige tieners, met een BMI van meer dan 40 – zowat 130 kilo voor 1m80 – een maagverkleining ook terugbetaald moeten krijgen. Tenminste als de tieners in kwestie volgroeid zijn en goedkeuring krijgen van een kinderarts en psycholoog.

“Deze kinderen lijden fysiek en mentaal onder hun overgewicht”, zegt Dillemans. “Ik vind het niet kunnen dat ik tegen zo iemand moet zeggen dat hij of zij nog twee jaar moet wachten. Dan worden ze soms nog zwaarder en is er nog meer overtollige huid.” Volgens Dillemans gaat het om een kleine groep, een honderdtal per jaar. “Dit zal niet zwaar wegen op de gezondheidszorg.”

‘16 jaar, 17 jaar, 18 jaar: dat maakt weinig verschil. Het belangrijkste is dat iemand volgroeid is’

MATTHIAS LANNOO
ABDOMINAAL CHIRURG AAN HET UZ LEUVEN

Hij staat niet alleen met zijn voorstel. Matthias Lannoo, abdominaal chirurg aan het UZ Leuven, vindt zijn pleidooi niet onzinnig. Hij ziet medisch gezien weinig graten in zo'n ingreep. “Het risicoprofiel is bij minderjarigen niet anders dan bij volwassenen. Uit de studies die voorhanden zijn blijkt dat een interventie even veilig is, en soms zelfs veiliger.” De jongeren herstellen sneller en hebben minder complicaties, duidt hij. Dat betekent natuurlijk niet dat het zomaar even gekozen moet worden. “Er moeten sowieso al inspanningen gedaan zijn: diëten, sporten, opnames... Als dat geen soelaas biedt, kun je een maagverkleining overwegen. Het risico van een operatie moet dan uiteraard voor elk individu afgewogen worden tegen de gezondheidsrisico's die obesitas met zich meebrengt. Is er sprake van diabetes? Van cholesterol? Van hartproblemen? Zulke zaken zijn belangrijk.” Volgens Lannoo is leeftijd sowieso een slechte indicator. “16 jaar, 17 jaar, 18 jaar:

dat maakt weinig verschil. Het belangrijkste is dat iemand volgroeid is, dat de puberteit voorbij is. Bij de ene persoon is dat sneller dan bij de andere.”

Niet iedereen is het eens met de chirurgen. Professor klinische ontwikkelingspsychologie Caroline Braet (UGent) vindt dat een operatie een verkeerd signaal geeft. “Als je puur naar de kilo's kijkt, dan zal een bypass altijd de beste optie zijn. Maar alleen: daar verandert niet alles mee. Een nieuwe maag zorgt niet voor een nieuwe levensstijl en een nieuw eetpatroon. Willen we de obesitasproblematiek aanpakken bij jongeren, dan moeten we vooral preventief werken, niet curatief.”

En-en-verhaal

Braet heeft veel ethische vragen, zegt ze. “De Wereldgezondheidsorganisatie stelt dat we in Europa tegen 2030 met een immense obesitasepidemie te maken zullen krijgen. Moeten we dan aan onze jongeren meegeven dat we graag willen blijven eten en daarom maar met z'n allen voor terugbetaalde maagverkleiningen moeten gaan? Dat hen na een beugel ook een bypass te wachten staat? Is dat de wereld waarin we willen

‘Het omzeilen van de maag’

Een *gastric bypass* is een operatie waarbij chirurgen de maag verkleinen en het spijsverteringskanaal omleggen. Daardoor kan de zwaarlijvige minder voedsel innemen.

